

2010 YS 1302-A

1. Bir rejimin biçimsel ve biçimsel olmayan kurallarının, geniş ölçüde anlaşılıp kabul gördüğü ve başlıca siyasal aktörlerin davranışlarını buna göre biçimlendirdiği duruma ne ad verilir?

- A) Siyasal katılım
- B) Parlamenterizm
- C) Siyasal kurumsallaşma
- D) Demokratik pekiştirme
- E) Demokratikleşme

2. Demokratik pekişmenin, minimalist anlayışında vurgulanan, demokratik pekişmeyi salt düzenli ve yarışmacı seçimlerin yapılması ile özdeşleştirme olgusuna ne ad verilir?

- A) Meşruluk
- B) Çok partililik
- C) Çoğulcu seçimselcilik
- D) Düzenli seçim anlayışı
- E) Seçimselcilik

3. Linz ve Stepan'a göre aşağıdakilerden hangisi pekişmiş bir demokrasi için gerekli olan alanlardan biri değildir?

- A) Hukuk devleti
- B) Sivil toplum
- C) Güçlü lider
- D) Ekonomik toplum
- E) Siyasal toplum

4. Guillermo O'Donnell, demokratikleşme sürecinin iki geçiş sürecini içerdiğini savunarak şöyle der: "Birincisi, önceki otoriter rejimden, demokratik bir hükümetin kuruluşuna geçiştir. İkinci geçiş, bu hükümetten demokrasinin pekişmesine, yani bir demokratik rejimin etkin işleyişine geçiştir... İkinci geçiş, birincisinden daha az zahmetli veya daha az uzun olmayacaktır, demokratik bir hükümetten demokratik bir rejime götüren yollar, belirsiz ve karmaşıktır; otoriterizme geri dönüş ihtimalleri de boldur."

Buna göre ikinci geçişin güçlükleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir ülkede demokratik rejimi etkin kılma çabaları, mevcut demokratik hükümetin de yok olmasına neden olabilir.
- B) Bu güçlükler parlamenter demokrasinin kesin olarak gelişip, güçlenmesini sağlar.
- C) İkinci geçiş sürecinin ulaşacağı kesin sonuç, başkanlık sistemidir.
- D) Bu süreçle birlikte ikili parti yapısı desteklenmiş olur.
- E) İkinci geçiş sürende yaşanan güçlükler otoriterizme geri dönüş ihtimalini ortadan kaldırır.

5. Aşağıdakilerden hangisi tek-parti rejiminde CHP nin örgütsel yapısını ifade eder?

- A) Eski tip kadro partisi
- B) Modern totaliter parti
- C) Yenilikçi kadro partisi
- D) Liberal parti
- E) Faşist parti

6. Tek parti CHP iktidarından, çok partili siyasi yaşama geçiş ve sonrasında, 1950 TBMM seçimleriyle DP'nin tek başına iktidara gelmesi sürecinde yaşanan siyasi gelişmelerde en belirleyici lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Menderes
- B) Celal Bayar
- C) Recep Peker
- D) İsmet İnönü
- E) Hasan Saka

2010 YS 1302-A

7. 10 Mayıs 1946'da toplanan CHP Kurultay'ında, dernek ve siyasal partilerin kurulması, TBMM seçim sisteminin ve tarihinin değiştirilmesi, parti liderlerinin görev süreleri gibi konularda önemli kararlar alınmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluslararası örgütlerden demokratikleşme konusunda yoğun baskılar gelmesi
- B) DP'nin lider kadrosunun çatışmacı bir söylev sürdürmesi
- C) 1924 Anayasası'nın gelişen toplum yapısının ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olması
- D) CHP'nin kendini yeni siyasal rekabet şartlarına uyarlamak istemesi
- E) Halkın demokratikleşme konusundaki baskılarının artması

8. Tek Parti CHP yönetiminde belirgin liberalleşme işaretleri ne zaman görülmeye başlanmıştır?

- A) 1923
- B) 1930
- C) 1934
- D) 1938
- E) 1944

9. Aşağıdakilerden hangisi, 1980 darbesi öncesinde Türkiye'de siyasal sistemin meşruluğunu yitirmesine yol açan nedenlerden biri değildir?

- A) Uluslararası sorunların artması
- B) Kamu görevlilerinin bölünmüş olması
- C) Ekonomik sıkıntıların yaşanması
- D) Siyasal liderler arasında uyum olması
- E) TBMM'nin hareket edemez duruma gelmesi

10. Türkiye'de 1945 ile 1950 yılları arasında yaşanan siyasal gelişmeler, aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Parlamentarizm
- B) Demokratikleşme süreci
- C) Sivilleşme süreci
- D) Tek parti anlayışının sürdürülmesi
- E) Milli Şef dönemi

11. 1946 seçimlerinden sonra kurulan CHP hükümetinin başbakanı aşağıdaki siyasetçilerden hangisidir?

- A) Recep Peker
- B) İsmet İnönü
- C) Hasan Saka
- D) Celâl Bayar
- E) Nuri Demirağ

12. 21 Temmuz 1946 tarihinde yapılan TBMM seçimlerinin belirleyici özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En çok adayın katıldığı seçim olması
- B) Tek partinin katıldığı ilk seçim olması
- C) Kapalı oy, açık sayımlı seçim olması
- D) İlk gerçek anlamda yarışmacı seçimler olması
- E) İlk TBMM seçimi olması

13. 1924 Anayasası'nın, Atatürk'ün kayıtsız şartsız milli egemenlik anlayışına, 1961 Anayasasından daha uygun olduğunu söyleyen politikacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemal Gürsel
- B) Adnan Menderes
- C) Celâl Bayar
- D) Hasan Saka
- E) İsmet İnönü

14. 1971 ve 1973 Anayasa değişikliklerinde, silahlı kuvvetlerin, Danıştay ve Sayıştay denetimlerinden çıkarılması ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Ordu, siyasetin içine girmiştir.
- B) Genelkurmayın yetkileri artmıştır.
- C) Askerlerin kurumsal özerkliği güçlenmiştir.
- D) Ordu ile TBMM ilişkileri güçlendirilmiştir.
- E) Ordu, konum olarak yürütmenin karşısına yerleştirilmiştir.

2010 YS 1302-A

15. Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasının **temel** özelliklerinden biri **değildir**?

- A) Özgürlüklerin sınırlandırılması
- B) Bağımsız yargının oluşturulması
- C) İdari özerkliklerin sağlanması
- D) Yasama içinde ikinci meclisin oluşturulması
- E) Kontrol ve dengeleme sisteminin oluşturulması

16. Aşağıdakilerden hangisi, 1960 darbesi sonucunda kurulan Kurucu Meclis'de temsil edilen gruplardan biri **değildir**?

- A) Barolar
- B) Demokrat Parti üyeleri
- C) Gençlik örgütleri
- D) Basın dernekleri
- E) Yargı organları

17. İktidarın kontrol ve denetlenmesini sağlayan sistemleri **icermemesi** 1924 Anayasası'nın **en önemli** eksikliği olarak değerlendirilir.

Buna göre dönemin tek-partisi CHP'nin bu anayasayı kullanma biçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenbilir**?

- A) Anayasayı bağımsız seçimleri gerçekleştirmek için kullanmıştır.
- B) Anayasayı otoriter bir hükümet aracı olarak kullanmıştır.
- C) Anayasayı insan haklarının gelişmesi için kullanmıştır.
- D) Anayasayı çok parti anlayışına göre kullanmıştır.
- E) Anayasanın kontrol ve denetleme sistemlerini geliştirmiştir.

18. 1924 Anayasası; CHP'nin tek-parti iktidarı döneminde de, DP'nin on yıllık iktidarı döneminde de hiçbir değişikliğe uğramamıştır. Bu partilerden hiçbiri, daha hürriyetçi ve çoğulcu bir demokrasinin temelini atmak için, daha etkili anayasal fren ve denge mekanizmaları önememiştir. 1924 Anayasasında bu amaca yönelik değişiklikler yapmamışlardır.

Buna göre CHP ve DP'nin uygulamalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenbilir**?

- A) Ordunun TBMM üzerindeki etkisinden çekinmişlerdir.
- B) Bir kez iktidara geldikten sonra anayasanın sağladığı sınırsız olanakları kendi siyasal çıkarları için kullanmak istemişlerdir.
- C) Liderler anayasayı tartışma konusu yapmak istememişlerdir.
- D) Halkın çoğunluğu tarafından desteklenen anayasayı değiştirmek istememişlerdir.
- E) İsmet İnönü'nün ağırlığı hissedilmiş ve değişiklik yapamamışlardır.

19. Üye kayıt sistemine ve siyasal doktrin aşılamaaya büyük önem veren, çok sayıda, parti kartı taşıyan ve aidat ödeyen üyeye sahip olmayı amaçlayan siyasal partilere ne ad verilir?

- A) Kütle partisi
- B) Kadro partisi
- C) Doktrin partisi
- D) Demokratik parti
- E) Çoğulcu parti

20. Türk siyasal partileri hangi dönemden sonra, genellikle güçlü yandaşlık özellikleri gösteren kadro partileri ya da herkese açık partiler olarak tanımlanmıştır?

- A) Koalisyon hükümetlerinden sonra
- B) Avrupa Birliği adaylığından sonra
- C) Anayasa değişikliklerinden sonra
- D) Askeri müdahalelerden sonra
- E) Çok partili hayata geçildikten sonra

2010 YS 1302-A

21. Karşılıklı menfaat ilişkisine dayanan siyasal yapılanmaya ne ad verilir?

- A) Bütünleşme
- B) Siyasal uyum
- C) Yanaşmacılık
- D) Endoktrinasyon
- E) Birleşme

22. 1983'de kabul edilen Seçim Kanunu, nisbi temsil sistemini ilke olarak korumuştur. Ancak yüzde 10'luk bir ülke barajı ve yüksek seçim çevresi barajı getirmiştir.

Buna göre, 1983'de kabul edilen Seçim Kanunu'nun amacıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tek parti anlayışına dönmek
- B) Küçük partileri güçlendirmek
- C) Asker-siyasetçi ilişkisini düzenlemek
- D) Azınlık partilerini güçlendirmek
- E) Küçük partileri tasfiye etmek

23. İktidardan ayrılan askeri rejimler, gelecekteki demokratik rejimde daha büyük iktidar payı elde etmek için genellikle aşağıdaki düzenlemelerden hangisini yaparlar?

- A) Yargı erkini güçlendirirler.
- B) Seçim sürecini manipüle ederler.
- C) Yasama ve yürütme erklerini birleştirirler.
- D) Seçimleri askerlere yaptırırlar.
- E) Parlamentoyu kapatırlar.

24. Aşağıdakilerden hangisi, reform yoluyla demokrasiye geçişin ayırt edici bir özelliğidir?

- A) Geçiş sürecinin parlamento tarafından yürütülmesi
- B) Geçiş sürecinin ordunun belirleyici etkisinde gerçekleşmesi
- C) Geçiş sürecinde seçim sisteminin rol oynaması
- D) Geçiş sürecinin otoriter yöneticilerce başlatılması
- E) Geçiş sürecinin Anayasa mahkemesinin önderliğinde gerçekleşmesi

25. Aşağıdakilerden hangisi, sivil-asker ilişkilerinin demokratikleşmesi yönünde önemli adımlar atılmasını sağlayan temel nedendir?

- A) Seçim sistemindeki değişiklikler
- B) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye için verdiği olumsuz kararlar
- C) 11 Eylül sonrası oluşan siyasal eğilimler
- D) Halktan gelen yoğun demokratikleşme isteği
- E) Avrupa Birliği sürecindeki reformlar

26. Aşağıdakilerden hangisi, 1980'lerdeki serbest piyasaya yönelik reformlardan biri değildir?

- A) İthalat kotalarının iptal edilmesi
- B) Türk Lirasının konvertibl olması
- C) Serbest fiyat uygulamasına geçilmesi
- D) Pazara yönelişin sağlanması
- E) İhracata kapalı ekonomi anlayışının benimsenmesi